Dosar nr. 5r-1022/2024
4-24029784-12-5r-18032024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

27 martie 2025 **mun. Chişinău**
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Silvia Slobodzean
Grefier Ana-Maria Munteanu
Cu participarea:
Apărătorului petiționarului, avocat Ana Iavorski-Baidaus
Apărătorilor petiționarei, avocații Alina Casianu, Andrei Digore
În absența:
Petiţionarului Iulian Afanasiev
persoanei în privința căreia se solicită atragerea la răspundere contravențională Rodica Țurcan
Agentului constatator Ion Moraru

judecând în ședința publică contestația depusă de către petiționarul **Iulian Afanasiev,** a.n.01.12.1978, IDNP 0692208017168, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Renașterii Naționale 14, ap. 61, împotriva răspunsului șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023, instanța, -

c o n s t a t ă :

Pe data de 06.12.2023 petiționarul **Iulian Afanasiev** a depus o contestaţie împotriva răspunsului șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023.

În motivarea contestației a fost indicat că, la data de 05.10.2023, Afanasiev Iulian a înaintat Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cerere solicitând să efectueze controlul legalității intervențiilor neautorizate, efectuate în apartamentul *****, ce aparține cu drept de proprietate cet. Țurcan Rodica.

S-a menționat în cerere că, intervențiile efectuate de proprietar constau în replanificarea spațiului locativ, în așa fel încât s-au construit încă 2 camere/dormitoare mici în livingul apartamentului, în care locuiesc copiii săi minori.

La fel, s-a menționat că anterior solicitantul a locuit în acest apartament, și cunoaște

dimensiunile și amplasarea camerelor și consideră că este imposibil de reconstruit spațiile interioare, construind încă așa numite ,,2 dormitoare separate" în interiorul livingului, în așa fel, încât să fie respectate normele în construcție și cele anti-incendiare.

Acest fapt ridicând semne de întrebare, referitor la respectarea procedurilor legale la obținere a Certificatului de urbanism pentru proiectare și autorizare a lucrărilor, precum și darea în exploatare a acestor lucrări.

La data de 05.10.2023, Afanasiev Iulian a înaintat Inspectoratului Național pentru Supraveghe Tehnică cerere solicitând să efectueze controlul legalității intervențiilor neautorizate, efectuate apartamentul *****.

Prin Răspunsul nr.4244/23 din 20.11.2023, Inspectoratul Național pentru Supraveghe Tehnică a menționat că lucrările de compartimentare a livingului în două părți, printr-o construcție ușor demontabilă (carcas din plăci de gipscarton), intervenție ce nu a afectat structura de rezistență a blocului și caracteristicile inițiale ale construcției. Fapte ce nu constituie elemente de încălcare a cerințelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcțiilor și urbanismului, și nu poate fi aplicată o sancțiune contravențională.

În rezultatul lucrărilor de replanificare/modificare a apartamentului, poate aduce vătămări ale vieții și sănătății copiilor săi, prin lipsă de ventilare corespunzătoare a încăperii, existența țevilor de gaz și aragazului în odăile transformate în dormitoare pentru copii.

Astfel, consideră acesta că efectuarea controlului urma a fi realizat în limita competențelor legale atribuite în baza Hotărârii Guvemului Nr. 391 din 14-06-2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, făcând referire la cap. II. Misiunea, domeniile de activitate, funcțiile, atribuțiile și drepturile Inspectoratului și la pct. 12 alin. (2) al acesteia.

Totodată invocă faptul că, autoritatea de control indică că, lucrările de compartimentare a livingului în două părți, printr-o construcție ușor demontabilă (carcas din plăci de gipscarton), intervenție ce nu a afectat structura de rezistență a blocului și caracteristicile inițiale ale construcției. Fapte ce nu constituie elemente de încălcare a cerințelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcțiilor și urbanismului, și nu poate fi aplicată o sancțiune contravențională, însă, INST s-a expus evaziv asupra așa numitor lucrări de compartimentare a încăperilor locuibile ca fiind lucrări ce nu afectează structura de rezistență a blocului, fără a se expune dacă sunt încălcate alte reguli de modificare și reamenajare a încăperilor, și dacă s-au respectat toate Normativele în construcții NCM C.01.08.2016 și regulile tehnice de securitate anti incendiară, ventilare, normelor de utilizare a rețelelor și instalațiilor de gaze.

Reiterează acesta că, prin lucrările efectuate lipsesc căile de ventilare corespunzătoare a încăperii și sunt încălcate un șir de norme antiincendiare și de utilizare a instalațiilor de gaze, nemaivorbind de lipsa autorizării acestor lucrări, or, Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție prevede la art. 14 lucrările de construcție care se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizație de construire.

Așadar, analizând răspunsul autorității de control, constată acesta că lucrările executate de Țurcan Rodica în apartamentul menționat, nu se regăsește în nici una din situațiile stipulate de alin.(1) art. 1- Legii Nr. 163 din 09-07-2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, or, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică face trimitere la art. 21 a Hotărârii Guvern: Nr. 361 din 25-06-1996 cu privire la asigurarea calității construcțiilor, cu toate că art. 21 din HG nr. 361 din 25.06.1996, stipulează că - ,,Fac excepție de la prevederile pct.20: se verifică lucrările de reparații la părțile nestructurale sau finisajele construcțiilor de o categorie de importanță (pardoseli, compartimentări, finisaje, protecții, antiacide, hidroizolații, trotuare,

alei, platforme, drumuri etc.) cu condiția ca acestea să nu modifice, si înrăutățească starea construcțiilor și să nu afecteze rezistența și stabilitatea acestora (spargeri sau intervenții la scheletul de rezistență, suprasarcini pe planșee etc.). ”, în continuare făcând referire la prevederile art. 20 care susține că, verificarea proiectelor de specialitate care, luate la un loc, constituie proiectul construcției se efectuează numai pentru cele 6 exigențe esențiale, diferențiat, în funcție de categoria de importanță a construcției și de specialitate: construcția propriu-zisă sau instalațiile aferente, or, în mod obligatoriu, proiectele de rezistență ale construcțiilor de orice categorie de importanță se verifică pentru exigența "A" - rezistență și stabilitate, cu excepția celor prevăzute la pct.4.

Astfel, cu referire la cele stipulate supra evidențiază că, intervențiile efectuate de proprietar constau în replanificarea spațiului locativ în așa fel încât s-au construit încă 2 camere/dormitoare mici în livingul apartamentului, în care locuiesc copiii minori.

Totodată, dimensiunile și amplasarea camerelor este imposibil de reconstruit spațiile interioare construind încă așa numite „2 dormitoare separate” în interiorul livingului, în așa fel, încât să fie respectate normele în construcție și cele de securitate.

Respectiv, consideră că, Țurcan Rodica prin efectuarea modificării și transformărilor încăperii/living în două încăperi destinate dormitoarelor pentru copii, a încălcat prevederile alin.(4) art. 177 Cod Contravențional.

Acestea fiind menționate, solicită petiționarul, anularea Răspunsului nr.4244/23 din 20.11.2023, agentului constatator Inspectori Național pentru Supraveghere Tehnică. Constatarea în acțiunile de replanificare prin modificare și transformare a încăperile apartamentul *****, a contravenționale prevăzută de lit. c) alin.4) art. 177 Cod Contravențional. A o recunoaște vinovată pe cet. Rodica Țurcan în săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de lit. c) alin.4) art. 177 Cod Contravențional. Aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzută de lit. c) alin.4) art. 177 Contravențional față de Rodica Țurcan. A dispune demolarea construcțiilor edificate neautorizat de către cet. Rodica Turce apartamentul *****.

Apărătorul persoanei în privința căreia se solicită atragerea la răspundere contravențională, avocat Andrei Digori, a înaintat în ședința de judecată o referință asupra contestației petiționarului, în cadrul căreia menționează că, examinând textul contestației consideră că alegațiile potrivit cărora „INST s-a expus evaziv asupra lucrărilor de compartimentare ” sunt declarative, or autoritatea primind în procedură sesizarea cet. Afanasiev Iulian, a desfășurat o serie de acțiuni potrivit competenței sale în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei.

În aceste sens, având în vedere gravitatea acuzațiile contestatarului și necesitatea apărută în clarificarea stării de fapt și de drept, prin stabilirea neîntârziată a adevărului în circumstanțele invocate și pentru obținerea probelor, conform art. 425 Cod Contravențional, s-au inițiat investigații, precum: inspecție la fața locului, confirmat prin Actul de inspectare nr. 19/10733 din 13.10.2023 /Anexa nr. 1/; a fost citată dna Țurcanu Rodica pentru a depune explicații, confirmat prin Citația nr. 3740/23 din 16.10.2023 /Anexa nr. 2/ a fost examinat Planul construcției efectuat de către Societatea Comercială „Geo-imobil” SRL, anexat de către dna Țurcan Rodica /Anexa nr. 4/.

În ceia ce privește normele de drept aplicabile, consideră acesta că agentul constatator corect a constatat, că faptei în speță sunt aplicabile prevederile art. 14 alin. (1) ale Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor în construcții (în vigoare data emiterii deciziei), care prevedea că se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare și fără autorizare de construire lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior,

caracteristicile inițiale ale construcției, coroborat cu punct. 21 al Hotărârii Guvernului nr. 361 din 25.06.96 cu privire la asigurarea calității în construcții și cu art. 55 alin. (1) al Legii nr. 75 din 30-04-2015 cu privire la locuințe.

În consonanță cu cele pre citate remarcă, că autoritatea corect a calificat că lucrările efectuate de cet. Țurcan Rodica constituie compartimentare a spațiului (potrivit DEX: „a despărți, a separa, a împărți un spațiu limitat în despărțituri mai mici, în compartimente). Iar compartimentarea unui spațiu printr-o carcasă temporară de gipscarton nu se identifică în categoria intervențiilor interzise și nici în categoria celor pentru care este necesară aprobare.

Reieșind din aceste circumstanțe, consideră că INST corect a constatat lipsa încălcărilor prevederilor legale de către cet. Rodica Țurcan. Astfel, Decizia nr. 4244/23 din 20.11.2023 emisă de către agentul constatator, este motivată în conformitate cu normele legale, unde sunt puse la bază rezultatele acțiunilor întreprinse în vederea colectării și administrării probelor.

Mai mult decât atât, această compartimentare nu poate fi inclusă în noțiunea de construcție. Or, așa precum este reglementat în art. 2 al Legii nr. 1543-XIII din 25.02.1998 cadastrului bunurilor imobile, construcția este - „clădire sau construcție cu caracter definitiv care poate fi obiect independent al înregistrării de stat”.

Pe cale de consecință, această compartimentare nu poate fi inclusă în noțiunea de construcție, incriminată potrivit art. 177 (încălcarea legislației și a documentelor normative în amenajarea teritoriului, urbanism și construcții), iar alin. (4) „încălcarea legislației în domeniul construcțiilor") Cod contravențional. Cu atât mai mult, speței nu-i sunt opozabile reglementările Codului Contravențional la care contestatarul face trimitere precum art. 395 alin. (1) lit. d), 439^4, cu referire la competențe instanței de judecată în cauzele în care urmează a fi aplicate ca măsura de siguranță demolarea construcției neautorizate.

La fel consideră declarative și alegațiile din cererea de chemare în judecată precum că „lucrările efectuate lipsește căile de ventilare corespunzătoare a încăperii și sunt încălcate un șir de norme anti incendiare și de utilizare a instalațiilor de gaze, nemaivorbind de lipsa autorizării acestor lucrări".

Or, în cadrul procedurii contravenționale a fost verificat proiectul apartamentului /Anexa nr. 4/, în care este clar delimitată bucătăria de living, astfel că aragazul este poziționat în bucătărie, care a rămas intactă. La fel, contestatarul a depus o petiție la „Chișinău-Gaz” SRL, urmare a căreia s-a efectuat verificarea la fața locului și întocmit actul de control din 29.11.2023 /Anexa nr. 5/.

La pct. 8 al actului de control inspectorii au constatat „Utilajul este conectat conform proiectului. Abateri nu sunt. Bucătăria corespunde planului casei".

Atrage apărătorul atenția instanței și asupra faptului, că Normativul în construcții pentru Blocuri Locative - NCM C.01.08:2016 invocat de către contestatar, nu este aplicabil speței, făcând referire la prevederile pct. 1.1 și 1.2 ale acestuia dar și la art. 4 al Legii nr. 75 din 30-04-2015 cu privire la locuințe.

Prin urmare, rezumând definiția legală a blocului de locuințe, constată că acest normativ este aplicabil în cazul construirii unui bloc locativ nou, ori a reconstruirii unor blocuri locative vechi și nicidecum nu este aplicabil compartimentării unei odăi printr-o placă de gipscarton prin care s-a dorit doar delimitarea spațiilor pentru intimitatea copiilor, ce putea fi făcută de facto și printr-o piesă de mobilier.

În realitate, contestatarul exprimă o nemulțumire față de raționamentul ce se regăsește în decizia agentului constatator care a aplicat normele corespunzătoare, prin raportare la circumstanțele cauzei și probele prezentate de ambele părți. Or, o dispoziție legală nu poate fi

ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat așa cum și-o dorește contestatarul, ci trebuie citită și interpretată corelat cu celelalte dispoziții legale incidente, care se completează una pe alta.

Concluzionând, afirmă apărătorul că nu există temei pentru continuarea procesului contravențional împotriva cet. Țurcan Rodica, întrucât faptele imputate nu întrunesc elementele constitutive ale unei contravenții. Conform art. 441 alin. (1) din Codul Contravențional, inexistența faptei contravenționale este un motiv clar de încetare a procesului. Or investigațiile și documentația depusă (inspecția la fața locului, verificările efectuate de „Chișinău-Gaz" SRL și planul construcției) confirmă că lucrările efectuate nu încalcă prevederile legale, nefiind necesară o autorizație de construcție.

Într-o altă ordine de idei, învederă instanța că urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 434 din 28.12.2023 Codul urbanismului și construcțiilor, au fost aduse un șir de modificări a Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor în construcții, care nu doar că nu incriminează acțiunile cet. Rodica Țurcan, dar dictează și încetarea procesului contravențional în temeiul alin. (1), lit. b), art. 441 Cod contravențional, potrivit căruia procesul contravențional va fi încetat dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31.

Totodată, face referire apărătorul la prevederile art. 150 alin. (1) din Codul urbanismului și construcțiilor, respectiv, spre deosebire pre art. 14 alin. (1) ale Legii 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor în construcții care aducea ca exemplu o listă exhaustivă de lucrări ce nu necesitau autorizare, art. 150 din Codul urbanismului și construcțiilor înlătură acea neclaritate și expune clar faptul că lucrările de compartimentare a încăperilor nu necesită autorizare.

În aceeași ordine de idei, face referire și la art. 273 alin. (2) din Codul urbanismului și construcțiilor, care se regăsește în secțiunea „Intervențiile în timp asupra construcțiilor existente", prevede că, lucrările de modernizare și de modificare a construcțiilor, cu excepția lucrărilor de compartimentare, provizorii și nestructurale, se execută în baza unei documentații de proiect elaborate și verificate conform prevederilor prezentului cod.

Astfel, identifică acesta că fapta incriminată nu constituie o contravenție, iar contestația cet. Afanasiev Iulian urmează a fi respinsă.

Mai subliniază apărătorul că, Țurcan Rodica deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil cu nr. cadastral *****, în speță a apartamentului în litigiu (încăpere locativă), fapt confirmat prin extrasul din registrul bunurilor imobile /Anexa nr. 3/, drept protejat prin art. 1 al Protocolului nr. 1 CEDO care prevede expres „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale".

În acest sens atrage atenția că, în cauza Marckx împotriva Belgiei, pct. 6364, Curtea a afirmat pentru prima dată că: „[...] Recunoscând că orice persoană are dreptul la respectarea bunurilor sale, art. 1 garantează, în esență, dreptul de proprietate. [...] într-adevăr, dreptul de a dispune de bunurile proprii constituie un aspect tradițional și fundamental a! dreptului de proprietate.

De asemenea, comunică instanței că, prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2022 (dosar nr. 2-26784/21), hotărâre rămasă definitivă prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2023, instanța a stabilit domiciliul copiilor minori (a cet. Iulian Afanasiev și Turcan Rodica) cu mama.

Astfel că, în calitatea sa de mamă, Țurcan Rodica a fost și este obligată de a-și proteja copiii minori și de a asigura creșterea și dezvoltarea lor într-o atmosferă plină de afecțiune și securitate morală, ceea ce rezultă din prevederile art. 64 alin. (1) al Codului familiei și art. 18

alin. (1) ale Legii nr.338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului.

La caz menționează, că Țurcan Rodica nu a făcut altceva decât să dispună de bunul său propriu, compartimentând livingul pentru a separa vizual încăperile, creând copiilor săi minori, care sunt de sexe diferite, zone de activitate și intimitate personale, or, spațiul personal este esențial pentru dezvoltarea lor sănătoasă, armonioasă și fericită. /Anexa nr. 6/.

Aplicând cele statuate supra la prezenta cauză, apreciază apărarea că Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică a emis o decizie legală, considerentele acesteia nu sunt nici contradictorii și nici străine de natura cauzei și nu există niciun element care să indice caracterul arbitrar al modalității în care autoritatea a aplicat legislația relevantă pentru faptele cauzei, motivarea având o legătură logică cu argumentele dezvoltate de părți.

Având în vedere argumentele expuse supra, luând în considerare că contestația contestatarului Afanasiev Iulian este neîntemeiată, solicită respingerea acesteia și încetarea procesului contravențional.

În ședința de judecată *apărătorul petiționarului, avocat Ana Iavorski-Baidaus,* a comunicat că susține pe deplin contestația și solicită admiterea acesteia, totodată cu referire la planul construcției menționează că, este planul inițial al construcției în care nu s-au efectuat măsurări clare. Cu referire la ventilare nu este nici un răspuns de verificare, conform demersului din start s-a solicitat verificarea lucrărilor respective, or, contestația înaintată nu poate fi calificată ca un abuz de drept, sau adresarea pe calea procedurii administrative a fost efectuată doar din cauza că agentul constatator în loc să emită o decizie de încetare a procesului contravențional pe lipsa faptelor, urma să indice calea de atac corectă conform prevederilor art.448, însă agentul constatator a menționat că acest răspuns poate fi contestat conform procedurii administrative, în acest caz, consideră că agentul constatator a efectuat un abuz care după înregistrarea contestație în luna decembrie 2023, a trimis materialele acestui control doar după depunerea unei cereri repetate prin care s-a solicitat remiterea conform competenței a către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

În ceea ce privește necesitatea acestor compartimentări, menționează că au fost efectuate doar după ce tatăl copilul a fost primul care a inițiat un proces în vederea stabilirii domiciliului copiilor fiindcă dispune de condiții suficiente pentru a asigura un domiciliu corespunzător copiilor, după înaintare au fost efectuate aceste compartimentări, și nu a fost inițiativa doamnei, dar a fost nevoită în încercarea de a demonstra condițiile suficiente ce le deține pentru întreținerea copiilor.

Apărătorul persoanei în privința căreia se solicită atragerea la răspundere contravențională, avocat Andrei Digori, în ședința de judecată a susținut pe deplin referința anexată la materialele cauzei pe motivele de fapt și de drept invocate.

Petiționarul, persoana în privința căreia se solicită atragerea la răspundere contravențională și *agentului constatator* fiind înștiințați legal cu privire la data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale, nu s-au prezentat în fața instanței, nu au comunicat motivele neprezentării şi nici nu au solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, dar aceștia nu s-a prezentat în instanța de judecată, în pofida înștiințării despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

Cercetând materialele cauzei contravenționale, instanța consideră necesar de a admite contestația, din considerentele expuse mai jos.

Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau

reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

Astfel, instanța de judecată stabilește că contestația depusă de către petiționarul **Iulian Afanasiev** împotriva răspunsului șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023 este depus în termen de 15 zile de la data recepționării, or în acest sens este de menționat că răspunsul a fost expediat pentru cunoștință prin intermediul oficiului poștal, la materialele cauzei fiind anexată copia plicului potrivit căreia acesta a intrat în oficiul poștal la data de 21.11.2023 iar contestația fiind depusă la data de 06.12.2023, în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional fiind respectate.

În conformitate cu prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform prevederilor art. 440 alin. (2) din Codul contravențional, agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

Instanța reține că, la data de 05 octombrie 2023, Iulian Afanasiev a depus un demers către Inspectoratul Național pentru Supraveghere tehnică prin care solicită efectuarea unui control asupra legalității intervențiilor neautorizate, efectuate în apartamentul nr. 46 din bd. Mircea cel Bătrân 33, mun. Chișinău, care aparține cet. Țurcan Rodica, astfel cât aceasta a efectuat replanificarea spațiului locativ, în așa fel încât s-au construit încă două camere/dormitoare mici în livingul apartamentului în care locuiesc copiii săi minori.

La data de 20 noiembrie 2023 petiționarului Iulian Afanasiev a primit de la șeful Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru, un răspuns din care rezultă că, *„în luna august al anului curent s-au efectuat lucrări de compartimentare a livingului în două părți, printr-o construcție ușor demontabilă (carcasă din plăci de gipscarton), intervenție ce nu a afectat structura de rezistență a blocului și caracteristicile inițiale ale construcției. Fapte ce nu constituie elemente de încălcare a cerințelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcțiilor și urbanismului, totodată, nu poate fi aplicată sancțiunea contravențională”.*

Cu referire la legalitatea răspunsului, instanța de judecată menționează că este relevant de a face trimitere la prevederile art. 374 alin. (2), (3) din Codul contravențional, potrivit cărora procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei.

Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării

agentului constatator privind săvârșirea contravenţiei. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu art.381 alin. (1), (2), (4) din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile şi interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod. Autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cît şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

Instanța atestă că prin răspunsul din 20 noiembrie 2023 agentul constatator a menționat că, lucrările de compartimentare a livingului în două părți, nu constituie elemente de încălcare a cerințelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcțiilor și urbanismului, totodată, nu poate fi aplicată sancțiunea contravențională.

La caz, instanța de judecată reține că, agentul constatator în susținerea concluziei indicate nu a administrat la dosarul administrativ probe din care să rezulte această concluzie, cum ar fi acțiuni efectuate de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, exprimate prin: proces-verbal privind cercetarea la fața locului, declarații sau fotografii, concluzii a specialistului care să demonstreze, dincolo de orice dubiu rezonabil, petiționarului că solicitările din demersul acestuia au fost examinate sub toate aspectele, complet și obiectiv

Relevă instanța de judecată că, potrivit art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 391 din 14-06-2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, acesta exercită atribuții în domeniul securității industriale, *în domeniul construcțiilor şi urbanismului*, în domeniul supravegherii pieței privind produsele nealimentare din domeniile atribuite, *în domeniul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor*, în domeniul supravegherii de stat a protecției civile, în domeniul geodeziei, catografiei și geoinformaticii precum și în domeniul protecției consumatorilor în sfera siguranței produselor nealimentare din domeniile atribuite, iar potrivit art. 21(1) Legii nr. 721 din 02-02-1996 (în vigoare la momentul controlului) privind calitatea în construcţii, controlul de stat al calităţii în construcţii cuprinde inspecţii la factorii implicaţi în proiectarea, execuţia, exploatarea şi postutilizarea construcţiilor, producerea materialelor şi articolelor pentru construcţii, privind existenţa şi respectarea sistemului calităţii.

În speță, instanța de judecată nu poate reține probele prezentate de avocatul cet. Rodica Țurcan cum ar fi: copiile actului de inspectare, citației, planului construcției perfectat la 25.01.2011, act de verificare a echipamentului în construcție, or acestea nu se conțin în dosarul administrativ, și nu conțin o concluzie a specialistului referitor la respectarea calității în construcții în rezultatul construcției a două dormitoare în interiorul livingului.

Astfel, dat fiind faptul că petiționarul a invocat în demersul înaintat către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică solicitarea de a fi verificată respectarea normelor calității în construcții a compartimentării camerelor din apartamentul *****, instanța de judecată consideră că agentul constatator nu a depus toată diligența în vederea soluționării demersului sub

toate aspectele, complet și obiectiv, nu a acumulat probe suficiente, pertinente și concludente care să demonstreze lipsa încălcărilor calității în construcții la construirea a două dormitoare pentru copii în apartamentul indicat supra.

Totodată instanța de judecată remarcă că, potrivit art. 12 pct. 4) lit. a), Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, asigură supravegherea de stat asupra respectării de către autoritățile și instituțiile publice, persoanele juridice, precum și persoanele fizice a cerințelor privind standardele, normele și regulile de apărare împotriva incendiilor, și constată că la materialele cauzei nu se regăsesc probe care să fundamenteze acțiunile agentului constatator la soluționarea demersului în partea dată.

Analizând starea de fapt stabilită la examinarea cauzei contravenționale și raportând-o la normele de drept aplicabile cazului, instanța determină că, agentul constatator nu a întreprins toate măsurile procedurale necesare examinării complete și multilaterale a cazului, efectuând o cercetare contravențională vădit incompletă și bazată pe o examinare superficială și unilaterală a motivelor invocate în demers, *urmare a căreia a ajuns la concluzii nemotivate, având în vedere că la caz nu a fost administrat probatoriu (f.d. 3-15)*.

La caz, este neclar raționamentul potrivit căruia agentul constatator a constatat inexistența faptului contravenției fără administrarea probelor utile, pertinente și concludente inclusiv asupra faptului comiterii contravenției. În opinia instanței de judecată, organul de constatare nu a efectuat careva acțiuni procesuale primordiale în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor de fapt, prescrise la art. 374, 381, 425-426 Cod contravențional.

Instanța nici într-un caz nu afirmă că Țurcan Rodica urmează să fie trasă la răspundere contravențională, însă este important ca agentul constatator să facă o cercetare completă a sesizării petiționarului și să administreze probele necesare, astfel încât să își poată motiva decizia fie de tragere la răspundere contravențională, fie de refuz în tragerea la răspundere contravențională.

Acestea fiind menționate, instanța urmează să admită contestația și să anuleze răspunsul șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023, or, acesta urmează să se conformeze prevederilor art.381 alin.(4) din Codul contravențional și să întreprindă toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, iar în final să adopte o decizie de încetare a procesului contravențional, sau după caz, de stabilire a vinovăției persoane.

Din aceleași motive instanța de judecată de judecată va respinge cererea de încetare a procesului înaintată de reprezentantul Rodicăi Țurcan, avocatul Andrei Digore și susținută de avocatul Alina Casianu.

Totodată, instanța de judecată instanța de judecată ține să menționeze că potrivit art. 408/2 (1) Cod contravențional, contravenţiile prevăzute la art.84, 93, 94, 159 alin. (1)–(4) și (5), 160, art. 177 alin. (1)–(5), art.179, 180/1, art.273 pct.1), 2), 4), 6), 10)–13), art.278–281, art.283 alin.(1), art.2831, art.344, 358 şi 3581 se constată şi se examinează de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică și ajunge la concluzia de a respinge contestația pe capetele ce ține ce constatarea contravenției prevăzută la art. 177 alin. 4 Cod contravențional și aplicarea sancțiunii contravenționale.

În conformitate cu prevederile art. 394-395, 400, 448, 462-463 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite în parte contestația depusă de către petiționarul **Iulian Afanasiev** împotriva răspunsului șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023.

Se anulează răspunsul șefului Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, Ion Moraru cu nr. 4244/23 din 20.11.2023 emis în baza demersului nr. 10733/23 din 05.10.2023 și se remite cauza contravențională Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică pentru soluționare.

În rest, contestația se respinge ca inadmisibilă.

Se informează agentul constatator că la examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, acesta are obligația de a se conforma prevederilor art. 381 alin.(4) și art.447^1 alin. (2), (3) din Codul contravențional.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,

Judecător **Silvia Slobodzean**